

VGR Analys 2026:17

2025 års uppföljning av VGR:s strategi för smart specialisering

Bilaga till uppföljning av Västra Götalandsregionens
program för Stärka innovationskraften 2022-2025

Innehåll

2025 års uppföljning av VGR:s strategi för smart specialisering	0
Innehåll.....	1
Inriktning program.....	2
Hållbar industri.....	3
Hälsa och life science.....	7
Livsmedel, biobaserade material och förnybar energi.....	10
Framtidens mobilitet.....	14
Besöksnäring, kulturella och kreativa näringar.....	17
Bilaga 1: Förteckning över 2025 års beviljade projekt.....	21

Inriktning program

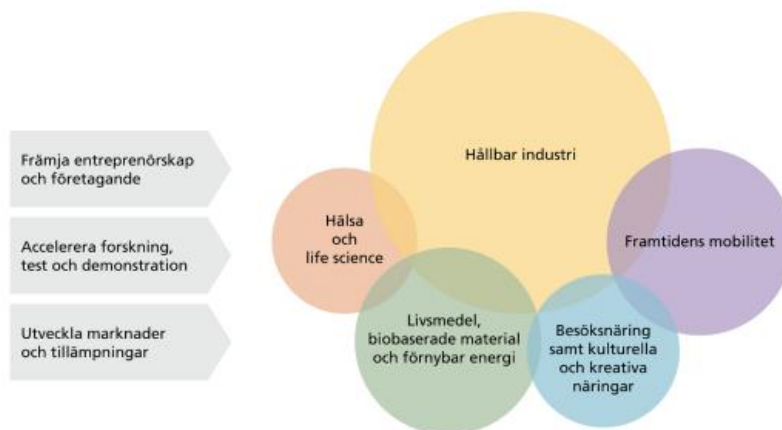
Västra Götalands strategi för smart specialisering (S3) är en del av *Programmet Stärka innovationskraften 2022–2025*. Den här rapporten ska därför ses som en bilaga till programuppföljningen¹ för Stärka innovationskraften.

Västra Götalands styrkeområden

Smart specialisering är ett europeiskt begrepp som utgör en viktig komponent i EU:s tioårsstrategi för tillväxt och sysselsättning. Det handlar om att identifiera och prioritera områden med potential för internationell konkurrenskraft och hållbar utveckling. I Västra Götalands strategi för smart specialisering anges särskilt kunskapsintensiva områden i Västra Götaland med omställningspotential, där akademien och näringslivet har hög internationell konkurrenskraft och tillväxtpotential.

- Hållbar industri
- Hälsa och life science
- Livsmedel, biobaserade material och förnybar energi
- Framtidens mobilitet
- Besöksnäring, kulturella och kreativa näringar

Styrkeområdena är därtill i olika grad är inflätade i varandra. Det handlar till exempel om ekonomiska flöden, kompetenser, teknikutveckling mm. Vilket illustreras i bilden² nedan.

¹ Det som ingår är i huvudsak satsningar där Västra Götalandsregionens miljö- och regionutvecklingsnämnden deltagit (tidigare regionutvecklingsnämnden) alternativt VGR:s kulturnämnd samt infrastruktur- och kollektivtrafiknämnd. .

² Från Västra Götalandsregionens program för Stärka innovationskraften 2022-2025.

Hållbar industri

Utvecklingen av en hållbar industri innebär inriktning där tillverkning och användning av produkter kan ske med låg miljöpåverkan och där insatsvaror och material används i cirkulära flöden. De största industrilstrukturerna, fordons-, kemi-, och läkemedelsindustrin är Västra Götalands tydligare specialiseringar.

(Programmet Stärka innovationskraften 2022-2025)

Pågående projekt

222 mnkr beslutat

40 pågående projekt

Avslutade projekt

70 mnkr utbetalt

44 avslutade projekt

Verksamheter

Lindholmen
Science Park, IDC
West Swede AB,
IUC Sjuhärad, GU
Ventures m.fl.

Genomförande

Inom Hållbar industri återfinns flera projektsatsningar av betydelse särskilt för att accelerera forskning, test och demonstration, men även att utveckla marknader och tillämpningar. Under året har totalt drygt 45 miljoner kronor beslutats av MRU. Medlen har fördelats på femton projekt som i sin tur kompletterar de verksamhetsbidrag som ges.

Under året har fördjupade samtal skett med industriföretag om portföljer, kunskapsbehov och framtida industriutveckling. Trycket från internationell konkurrens har förvärrats av vikande politisk motivation på EU-nivå och i Sverige när det gäller att stå bi när det gäller industriomställning.

Arbetet på regional nivå utgår fortsatt från att utvecklingen i industrins gröna omställning, det vill säga i praktiken elektrifiering, sker enligt plan men med viss tidsförskjutning. Löpande initiativ sker inom kompetens, FoI-infrastruktur och strategiska samverkansprojekt. Ett exempel är en satsning på kommande behov av kunnande inom svetsning av mjuka material som en förstärkning av ASSAR i Skövde. Snabbare innovationsprocesser är ett kommande område. Ett nytt spår som accelererats snabbt under året är att bidra till mobiliseringar kring så kallade dual-use och näringslivsutvecklingsdelen av försvarsinnovation.

Flera av tidigare innovationsspår och regionala samverkansmiljöer kompletteras med utveckling som har kopplingar till försvar och resiliens.

Vad gäller etablering fortgår samarbete mellan etableringsfrämjarna i Västra Götaland avseende etablering för grön omställning inom ramen för projektet *VEGO*, samt i samverkan inom hållbar industriomställning inom ramen för *Industry in West*.

Under årets togs beslut om den sista etappen av *Klimatledande processindustri*, som leds av Lindholmen Science Park. Det handlar om att få till en nationell samverkansplattform för att accelerera omställningen till fossilfri och klimatneutral processindustri. Programmet fokuserar på hållbara kolflöden, vätgas- och energiinfrastruktur samt kommersialisering av nya teknologier. Initiativet är viktigt för att minska industrins klimatpåverkan, stärka konkurrenskraften och skapa fungerande värdekedjor för återvunnen och biobaserad råvara.

Satsningar på *cirkularitet* är en viktig del av hållbar industri. När genomförandet av *kraftsamling Cirkulära affärsmodeller* summeras konstateras att det finns en höjd kompetens hos innovationssystemet i Västra Götaland kring cirkularitet som affär och konkurrensmöjlighet, bland annat genom projekt som VGR har initierat och finansierat. Ett exempel på projekt som VGR beslutat om för att bättre ta tillvara och nyttja potentialen i våra resurser är *Arena svensk ull*.

Att arbeta med cirkulära flöden ingår också som klimatlöfte i *Kommunernas klimatlöften*, och under 2025 har projektet *Cirkulär kommun* startats upp. Initiativet stöttar kommuner i att ställa om till cirkulära inköp, möbelflöden och arbetskläder genom nätverk och kunskapsutbyte.

Under 2025 har VGR initierat och etablerat ett så kallat "Local Chapter" inom det Europeiska initiativet *New European Bauhaus* (NEB). En bred samverkansorganisation som bland annat ska verka för att utveckla cirkulära livsmiljöer. Genom att vara ett "Local Chapter" finns ökad möjlighet både för europeisk finansiering och synlighet.

Genom VGRs engagemang i Bryssel och i Europeiska samarbetsorganisationer har VGR även stärkt cirkulära affärsmodeller som ett prioriterat område, till exempel i gemensamma positionspapper. Cirkulär ekonomi var också i fokus för den stora konferensen *Från Bryssel till Borås* som hölls i september där VGR var värdar för den Europeiska samarbetsorganisationen *Encore*:³ besök i Sverige.

Reflektioner

Som tidigare år är fortsatt många av de som är anställda inom svensk tillverkningsindustri i Västra Götaland. Exporttunga delar av industrin genererar vanligtvis dessutom arbetstillfällen via indirekta effekter; dels via företagsnära tjänster och produkter, och dels via övriga effekter i ekonomin från konsumtion av t ex hantverkartjänster eller annan servicesektor. Den sektor som har störst indirekta effekter är fordonsindustri. Effektiva regionala insatser behöver bygga på domänkunskap, branschöverblick och en nära dialog med företag angående teknik- och produktplaner. Området hållbar industri har också sedan några år tillbaka blivit en fråga om kraftfull expansion av elförsörjning, och omvänt, att elförsörjning är i dag en fråga om framtida jobb.

För VGR:s regionala utvecklingsuppdrag har en tydlig gräns föreslagits, den mellan å ena sidan beredskapsinriktade behov, som är organisationers ansvar, och å andra sidan FoI (Forskning och innovation) i samverkan och näringslivsutveckling, som är den normala arbetsytan för regional utveckling och projektfinansiering.

EU:s cirkulära strategi inom gröna given innebär förändringar i lagar och förordningar som påverkar många företag framöver och driver på omställningen. Från januari 2025 infördes lagen om att samla in textilavfall, ett uppdrag som gått till kommunerna i Sverige. Efter några månader fick lagen justeras då återvinningsstationer runt om i landet översvämmades av mer textil än vad som var möjligt att hantera. Detta eftersom det inte fanns någon struktur för hur det skulle tas omhand. I Västra Götaland har ett projekt påbörjats under 2025 för att utveckla värdekedjan, där bland annat en mäklartjänst inrättas för att förmedla textil som tas om hand. Studier visar att det kan ge 1000 nya jobb i Sverige inom cirkulär infrastruktur där företagen lyfter vikten av att behålla textilier i Sverige på grund av fiberbrist.

---

³ Encore star för Environmental Conference of the Regions of Europe.

Exempel på resultat

LIGHTer nod Västra Götaland har sedan pågått parallellt med Vinnovaprojektet LIGHter sedan 2014. Lättvikt och särskilt de nya material och de avancerade sammanfogningsmetoder som följer är viktiga områden för inte bara fordon och farkoster utan även infrastruktur som till exempel broar. Projektet har skapat lärprocesser hos små och medelstora företag som bedöms vara viktiga för deras konkurrenskraft. Projektet har därmed skapat regionala mervärden från en nationell satsning. Med Västra Götaland som modell har LIGHTer startat ytterligare regionala nodprojekt i Sverige.

Projekt: LIGHTer nod Västra Götaland: Material- och tillverkningsutmaningar inom elektrifiering, med fokus på fordon och transporter

Projektägare: RISE AB

Cirka 200 företag har blivit coachade och stöttade kring utveckling av cirkulära produkter, tjänster och affärsmodeller inom ramen för projektet Cirkulär affärsutveckling i praktiken. I november 2024 genomfördes en slutkonferens. Flera innovationsaktörer både industriella utvecklingscentra och science parks med flera medverkade. Satsningen har bidragit till ökad kunskap om cirkulär affärsutveckling samt nya coachingstrategier och verktyg. Detta förväntas i sin tur bidra till att både företag och deltagande innovationsaktörer få stärkt kompetens, ökad mognadsgrad vad gäller cirkulärt arbete samt att nya cirkulära erbjudande hos företag i Västra Götaland.

Projekt: Cirkulär affärsutveckling i praktiken

Projektägare: RISE AB

Hälsa och life science

Hälsa och life science innefattar forskning, högre utbildning och innovation, samt utveckling av läkemedel, medicintekniska produkter och behandlingar. Även prevention, implementering och uppföljning är viktiga dimensioner i life science-området.

(Programmet Stärka Innovationskraften 2022-2025)

Pågående projekt

57 mnkr beslutat

15 pågående projekt

Avslutade projekt

51 mnkr utbetalt

18 avslutade projekt

Verksamheter

Sahlgrenska
Science Park,
Innovationsplattf
orm VGR, Gothia
Forum m.fl.

Genomförande

Inom styrkeområdet Hälsa och life science har sju projektsatsningar beslutats under året. Projekten har erhållit dryga 28 miljoner kronor av MRU. Projektmedlen kompletterar de verksamhetsbidrag som ges till bland annat Sahlgrenska Science Park, Innovationsplattformen och Gothia Forum.

Under 2025 har life science-kontoret, som inrättades 2024 med syfte att knyta ihop regional utvecklings och hälso- och sjukvårdens strategiska arbete inom life science, arbetat med att i dialog med aktörer både från akademien, industrin och offentlig sektor ta fram en *Agenda för västsvensk life science*. Genomförandet initierades genom ett rundabordssamtal som VGR bjöd in till. Agendan konkretiserar Västsveriges bidrag till den nationella life science-strategin och syftar till att samla det västsvenska life science-ekosystemet kring en gemensam målbild utifrån utpekade behov. Fokus ligger på områden där gemensamma insatser kan göra särskilt stor skillnad för utvecklingen och tillsammans har målet att Västsverige ska bli ett ledande life science-kluster i Europa. Nästa steg blir gemensamma insatser och handlingsplaner för att omsätta agendan i konkret handling.

Regional utveckling har stärkt upp sitt arbete inom life science med ytterligare en person och regionutvecklingsdirektören har tagit plats i regeringens rådgivande grupp för life science. Inspel har lämnats till den

Europeiska life science-strategin lämnats och life science-området har lyfts på Almedalsveckan.

Näringslivsinitierade kliniska prövningar har varit i fortsatt fokus både nationellt och regionalt. *Swetrial* som är ett nationellt partnerskap har under året bildats med syfte att stärka Sveriges roll inom kliniska prövningar och life science. VGR representerats i både i en operativ etableringsgrupp samt i ett högnivåråd. Under året avslutades ett strategiskt projekt kring kliniska prövningar som genomförts tillsammans med Region Skåne, Region Stockholm tillsammans med branschorganisationerna inom life science.

En avsiktsförklaring har tecknats för stöd till en strategisk satsning på Göteborgs universitet och AstraZeneca i form av en gemensam professur med tillhörande forskargrupper inom området fetma/obesitas. Satsningen medfinansieras av Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse och delas med strategiska hälso- och sjukvårdsnämnden.

Tre ansökningar till Vinnovas excellens-klusterutlysning har lyfts till VGR och erhållit stödbrev. Två av dessa beviljades förstudiemedel. Utfall av de fulla ansökningarna kommer under 2026.

Reflektioner

Life science-branschen kan inte utvecklas utan tät samverkan med sin slutkund det vill säga hälso- och sjukvården, varför insatser för life science-branschen även inkluderar satsningar på hälso- och sjukvårdens möjlighet till samverkan och innovation.

Vinnova presenterade resultatet av sitt regeringsuppdrag i att ta fram och följa statistik över svenska life science-bolag och visade att branschen är växande och att det finns ca 3 340 bolag med över 52 000 anställda i Sverige, som bidrar till över 2 procent av Sveriges BNP och närmare 10 procent av Sveriges totala varuexport.

Life science-sektorn i Västsverige sysselsätter drygt 10 000 personer och life science-klustret i Göteborg är ett av de största i Norden. Business Region Göteborg har under 2025 genomfört en behovskartläggning för näringslivet och arbetar med en life science strategi som kommer att komplettera life science-agendan.

Exempel på resultat (förslag)

Innovationsmotor Västra Götalandsregionen startade 2020 med ett övergripande mål att bygga strukturer för arbetet med innovationer med vårdens behov som drivkraft för industrins utveckling av medicintekniska lösningar. Tre piloter har genomförts, bland annat Innovativa metoder för rehabilitering av patienter med reumatiska sjukdomar hos Arbetsterapi och fysioterapi på Sahlgrenska Universitetssjukhuset. De tre viktigaste resultaten som projektet ser är 1. Ökad kunskap om genomförande av innovationsprojekt, stöd till vårdverksamheter samt kontakt med externa aktörer. 2. Sammanställd kunskap kring samverkan mellan vård och externa aktörer. 3. Skapat värde i piloterna. Resultaten kompletterar Innovationsplattformens befintliga tjänster och erbjudande. Hela satsningen var en del av det nationella projektet Innovationsmotor med medel från det Strategiska Innovationsprogram MedTech4Health.

Projektet: Innovationsmotor 2.0

Projektägare: Innovationsplattformen VGR

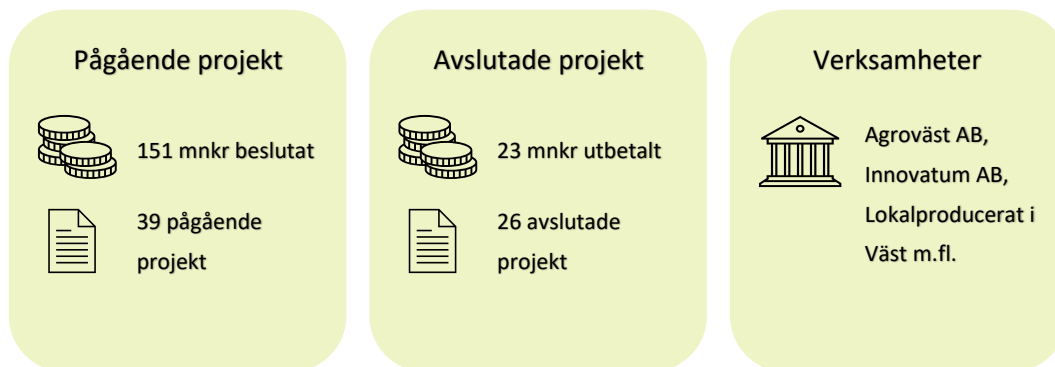
AstraZeneca BioVenture Hub (AZBVH) är en 10-årig strategisk satsning och sedan starten har 55 lokala, nationella och internationella företag anslutit sig för att ta del av både samverkan, kunskapsutbyten och infrastruktur inom hubben. Utvärderingar visar att flera anställda på både företagen och AstraZeneca rapporterar att de är nöjda med AZBVH roll som en katalysator för tillväxt, innovation och samarbete. En följeforskare på Göteborgs universitetet beskriver AZBVH bland annat som ett banbrytande exempel om hur ekosystem för innovation inom life science kan struktureras. Majoriteten av företagen tycker att deras rykte förbättras genom att vara en del av AZBVH och i dagsläget rekommenderar samtliga företag AZBVH till andra företag.

Projektet: AstraZeneca BioVentureHub 2.0

Projektägare: AstraZeneca Bio Venture Hub AB

Livsmedel, biobaserade material och förnybar energi

Området livsmedel, biobaserade material och förnybar energi samlar ett stort antal branscher och akademiska inriktningar med fokus på innovationer med basen i brukandet av jord, sjöar och hav.
(*Programmet Stärka innovationskraften 2022-2025*)

Genomförande

Inom styrkeområdet Livsmedel, biobaserade material och förnybar energi har femton projektsatsningar beslutats under året. Projekten har erhållit nästan 40 mnkr av miljö- och regionutvecklingsnämnden. Projekt som beviljats finns inom såväl de gröna som blå näringarna, samt kopplat till konsumtionsområdet. Från och med 2026 erhåller Måltid Sverige verksamhetsbidrag istället för projektmedel.

VGR finansierar och är aktiv part inom FORMAS centrumbildning *AgroDrive* som syftar till att främja livsmedelssystemet omställning till fossilfri energi. Bland annat beslöt miljö- och regionutvecklingsnämnden om tre projekt ledda av Agroväst för minskad klimatpåverkan, stärka beredskapen och skapa nya jobb. Det handlar om projektet *Land2Value* som utvecklar lokala biomassahubbar och nya biobaserade produkter genom gränsregional samverkan, i ÖKS-regionen, (Öresund–Kattegatt–Skagerack), vilket stärker regionens beredskap och minskar beroendet av importerade råvaror. Projektet *SmartAgri Boost* driver digitalisering och automation inom lantbruket, och hjälper teknikföretag att ta idéer till marknad genom testmiljöer och affärsutveckling. Och slutligen projektet *Grön omställningskraft* som fokuserar på att stärka klustersamverkan, kompetensförsörjning, samt utveckla nya metoder för cirkularitet och resurseffektivitet för lantbruket.

Västsverige har en nyckelroll i utvecklingen av de marina näringarna, där fiske och vattenbruk är centrala. Inom länet finns en stor del av landets företag och anställda inom blå bioekonomi. I Västsverige sticker Bohuskusten ut med särskilt stor kompetens och stora utvecklingsmöjligheter inom det marina området. Projekt kopplat till blå livsmedel som beviljats under året till exempel *Blå Mat fas 2* som syftar till att stödja ökad produktion och konsumtion av innovativ, hållbar och hälsosam sjömat och *Testarena Skagerack* som i samverkan med norska aktörer ska bidra till att möjliggöra produktion av extraktiva marina arter för konsumtion, i samverkan med Tjärnö marina laboratorium.

Inom området blå test- och demo har en stor satsning för att säkerställa nytt huvudmannaskap och aktiviteter vid Kristineberg marina forskningsstation ägt rum. Miljö- och regionutvecklingsnämnden har beviljat RISE medel för att etablera ett innovationscenter vid Kristineberg samt stöttar en satsning till Polarforskningssekretariatet för övertaget av huvudmannaskapet för stationen. Det finns en stark växelverkan med RISE satsning på ett innovationscenter vid Kristineberg, med medfinansiering från den europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) samt VGR.

Via utlysningen *Civilsamhällets lösningar för klimat och biologisk mångfald* har ett antal mindre projekt kopplat till livsmedelsområdet och livsmedelsberedskap beviljats under året. Det handlar till exempel om *Foodsharing Sweden* och *Sockenbonden - ett nav för hela bygdens samförsörjning*. Ytterligare ett projekt kopplat till livsmedelsberedskap har beviljats till Naturbruksförvaltningen som heter *Metodutveckling för lokala matsystem genom offentlig samverkan*.

Kopplat till livsmedelskonsumtion och hållbarhet har en satsning för att uppmärksamma *Skomatsakademins* och skolmältidens jubileumsår som infaller under 2026, då skolmältiden firar 80 år och nätverket Skolmatsakademin firar 20 år beviljats stöd. Detta kommer uppmärksammas genom en mängd kraftfulla aktiviteter under året som riktar sig till både elever, personal, vårdnadshavare och beslutsfattare, och som avslutas med en gemensam konferens i november 2026. Ett andra projektet heter *Klimatsmart och Hälsosam mat*, som syftar till att stötta kommuner och företag i deras klimatlöften inom Klimat2030, samt att arbeta med hållbar beredskap. Det senare handlar om att knyta samman produktion och konsumtion – så att det vi äter är det som produceras hållbart och nära oss.

Innovatum Science Park utvecklar fortsatt arbetet med att processleda *Skogsprogrammet i Västra Götaland*. Programmet är en plattform som samlar aktörer för dialog och samverkan för att vidareutveckla skogliga värdekedjor, och är ett nytt verktyg i det regionala utvecklingsarbetet.

För att skapa förutsättningar för omställningen till biogen och återvunnen plast medfinansierar VGR *Center för Hållbar Plast i Västra Götaland* där en testbädd för mekanisk plast ingår. Plast är en viktig del av många produkter och processer, men dess nuvarande livscykel bidrar kraftigt till klimatutsläpp. En testbädd för plast är möjliggör utveckling, verifiering och skalning av nya material och cirkulära lösningar i en kontrollerad miljö. Genom att samla aktörer och teknologier på ett gemensamt testområde kan innovationer snabbare nå marknaden och bidra till en hållbar omställning.

Fortsatt är utbyggnad av elnätet en förutsättning för en storskalig elektrifiering där elbehovet på sikt kan mångdubblas. För att möta det snabbt växande elbehovet krävs en robust och pålitlig tillförsel av el. Det är en förutsättning för att företag ska våga etablera sig och göra nödvändiga satsningar på elektrifiering. I november 2025 hölls ett *ACCEL*-möte under temat *Industrins förutsättningar för omställningen*. Under mötet lades extra vikt vid industrins behov och vad som krävs för att ställa om både industrin och transportsektorn.

Reflektioner

Under hösten 2025 har arbetet med översyn av den regionala livsmedelsstrategin *Västra Götalands agenda för omställning till hållbara livsmedelssystem* påbörjats tillsammans med Länsstyrelsen Västra Götaland. Arbetet fortgår under början av 2026 och strategin väntas beslutas politiskt i april 2026.

Inom livsmedelsområdet görs satsningar i linje med de områden och frågor som lyfts i programmet och den regionala livsmedelsstrategin. Det finns områden där insatserna kan behöva öka kommande år, exempelvis inom området konsumtion kopplat till hälsa och hållbarhet, samt beredskap.

Området för biobaserade material har en stor potential, då allt fler vill byta ut fossilbaserade material mot biobaserade. Det finns dock även en risk i att efterfrågan på biobaserat blir större än vad naturen klarar av. Ur såväl miljösynpunkt som en ökad trygghet vid kriser har lokala råvaror fått ett ökat intresse

Exempel på resultat

Genom att lägga en vegetarisk rätt överst på menyn blev beställningarna av vegetariskt dubbelt så många. Det är ett exempel på hur VGR med olika insatser har lyckats sänka klimatavtrycket för sjukhusmaten. Redan nu är VGR:s interna klimatmål för år 2030 nästan nått. Varje år produceras 2,3 miljoner portioner mat till patienterna på VGR:s sjukhus. Menyn planeras centralt och maten tillagas i sjukhusens kök i Västra Götaland. Det finns också en vilja att öka andelen närproducerade råvaror.

Projektet: Måltid Sverige

Projektägare: RISE

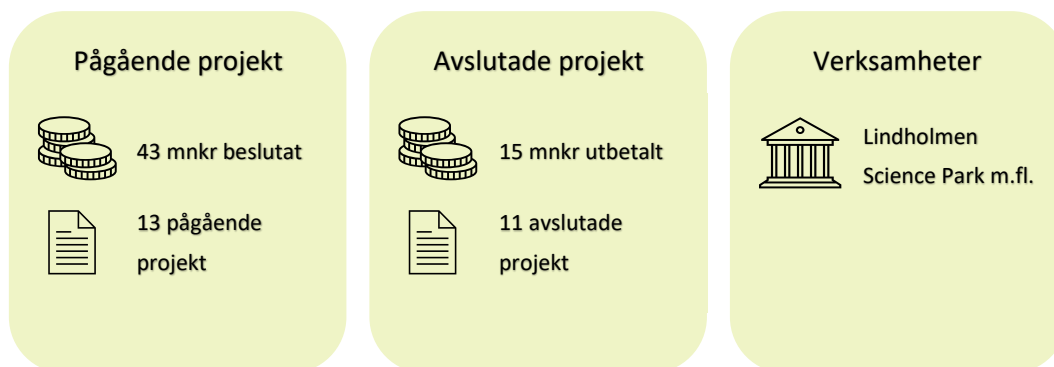
VGR och SLU:s samarbete har inneburit en upprustning och förstärkning av SLU:s forskningskapacitet i länet. De frågor som SLU i Skara forskar på har stärkts i betydelse över det senaste decenniet. Projektet har resulterat i mer externa medel än förväntat vilket inneburit möjligheter till utökad verksamhet. De har även kunnat utföra mer kompetensutvecklingsinsatser än förväntat vilket är positivt för att stärka det västsvenska lantbruket inom animalieproduktionen. Nästa steg för projektet fortsätter nu med stärkt fokus på biologisk mångfald, stärkt konkurrenskraft och beredskap.

Projektet: Tillämpningsklivet nöt- och lammköttproduktion

Projektägare: Statens lantbruksuniversitet (SLU)

Framtidens mobilitet

Framtidens mobilitet innefattar transporter av både personer och gods. Området fokuserar på behoven, teknikutvecklingen och samhällsspridning av energieffektiva fordon, smarta, säkra och uppkopplade transporter samt flexibla transportsystem.
(Programmet *Stärka innovationskraften 2022-2025*)

Inom styrkeområdet Framtidens mobilitet finns flera större satsningar och VGR:s medfinansiering går i många fall till att skapa en bas för genomförandet. Under året har tre projektsatsningar beslutats under året, medan andra satsningar har fortgått. Projekten har erhållit drygt 13 mnkr av miljö- och regionutvecklingsnämnden.

Exempel på en större satsning är *CLOSER* vid Lindholmen Science Park som funnits sedan 2011 med fokus på transporteffektivitet inom godstransporter. Inom ramen för verksamheten genomförs olika projekt som drivs tillsammans med partners inom områdena citylogistik, energiförsörjning, långväga transporter och digitaliserad logistik.

Andra exempel är *SAFER* vid Chalmers Tekniska Högskola driver forskning inom trafiksäkerhet inom alla transportslag inklusive oskyddade trafikanter, och *Lighthouse* som bedriver sjöfartsforskning och är nationell samverkansplattform för forskning och innovation (FoI).

Test och utvärdering inom vägtransporter sker löpande i forskningsinfrastrukturen *AstaZero*, som har fokus på testning av trafik- och fordonssäkerhet. Trafikverkets forskningsprogram, *Triple-F*, för forskning om fossilfria godstransporter leds av Lindholmen Science Park. *ElectriCity* faciliterar test och demo av elektrifierade stads- och regionbussar inom kollektivtrafiken men också inom elektrifierade

autonoma arbetsmaskiner och lastfordon. *ReVeRe*, som leds av Chalmers bedriver FoI inom mjukvara och hårdvara för autonoma fordon och farkoster.

Slutligen bidrar inkubatorn *MobilityXLab* och miljön *AI Sweden* till utveckling av företagskluster och lösningar inom självlärande system.

Reflektioner

VGR:s insatser inom Framtidens mobilitet driver en större portfölj av basprojekt med stor uppväxling vilka utvecklats och förfinats över tid och som finansierats i flera perioder med nationella medel och regional medfinansiering. Portföljen avspeglar att Västra Götaland är en fordons-, sjöfarts- och transportregion, och bidrar till att befästa Västsveriges position inom dessa områden. Portföljen är drivande i respektive sektors omställningsbehov.

Ett basprojekt har till uppgift att organisera den bas som i sin tur leder till projektifiering med extern finansiering med stor uppväxling. Framdriften och styrning av flera av dessa basprojekt är en huvuduppgift inom Framtidens mobilitet. Resultat från den större volymen av externfinansierade projekt sker löpande och rapporteras när basprojekten slutrapporteras. Resultaten från de sammantagna utvecklingsaktiviteterna som basprojekten genererar karaktäriseras av mycket hög uppväxling och regional nytta i förhållande till VGR:s stödandel av basprojektens medfinansiering.

Exempel på resultat

I den tredje perioden av *Revere*-labbet har 54 individer deltagit i kompetensutvecklingsinsatser samt 18 företag utvecklat produkter. Vidare kan 27 vetenskapliga publikationer kopplas till verksamheten. Syftet med satsningen har varit att långsiktigt bygga kompetens och säkra konkurrenskraft i regionen där forskare och studenter inom teknisk utbildning samarbetar med industrin och får access till industriella utvecklingsplattformar med fokus på autonoma fordon vilka normalt inte är tillgängliga för forskare.

Projekt: REVERE – expansion för elektromobilitet och marina applikationer
Projektägare: Chalmers Tekniska högskola AB

SCALE har i bred dialog med aktörer i stråket Köpenhamn-Göteborg jobbat med transport- och logistiksektorn samt energibranschen för att skapa en djupare förståelse för elektrifieringens behov av laddinfrastruktur och elnätscapacitet. De svenska aktiviteterna, som centreras till Västra Götaland, ligger långt framme i frågan om hur laddinfrastruktur för lastbilar kan organiseras och byggas ut. Syftet med stödet till det aktuella projektet har varit att koppla ihop våra aktörer och aktiviteter med ett av de europeiska projekt som drivs inom samma område. SCALE har letts av Lindholmen Science Park med aktiv medverkan från regionerna Halland, Skåne och Hovedstaden samt löpande synkronisering med VGR.

Projekt: SCALE – Skandinavien logistics electrified

Projektägare: Lindholmen Science Park AB

Besöksnäring, kulturella och kreativa näringar

Besöksnäring samt de kulturella och kreativa näringarna (KKN) stärker Västra Götalands attraktionskraft och förmåga till förnyelse. Fokus ligger på utvecklingen av hållbara destinationer, nyskapande design och gestaltning, samt utveckling och produktion av bland annat spel, film och digitala utvecklingstjänster.

(Programmet Stärka Innovationskraften 2022-2025)

Pågående projekt

52 mnkr beslutat

14 pågående projekt

Avslutade projekt

11 mnkr utbetalt

15 avslutade projekt

Verksamheter

GU Ventures,
Lindholmen
Science Park,
Västsvenska
Turistrådet m.fl.

Genomförande

Inom styrkeområdet Besöksnäring, kulturella och kreativa näringar har sex projektsatsningar beslutats under året. Projekten har erhållit nästan 19 mnkr av miljö- och regionutvecklingsnämnden.

VGR:s arbete vilar på en stark struktur med Turistrådet Västsverige som tillhandahåller ett brett spektrum av stöd och hjälp till verksamheter inom besöksnäringen för att stärka branschens konkurrenskraft bland annat kan utbildningar, kampanjer, journalistbesök och hållbarhetsrådgivning nämnas. Turistrådet arbetar inom ett antal fokusområden som innebär starka reseanledningar till Västsverige. Bland fokusområdena finns bland annat vandring, cykling, mat och kultur. Inom dessa områden utvecklas och marknadsförs attraktiva erbjudanden till besökare genom ett nära samarbete mellan Turistrådet och besöksnäringföretagen i Västsverige.

Satsningen *Xperience Next* vid Lindholmen Science Park är utvecklas enligt plan och har projektfinansiering fram till 2027. Projektet möjliggör för besöksnäringen och kulturinstitutioner att delta i satsningar som främjar innovationskraften samt tillgängliggör innovationsstödsystemet inom och för branschen. De kulturella och kreativa näringarna är dock så breda att de inte kan omfattas av ett och samma initiativ och bedöms delvis fångas upp

även i andra satsningar som stöds av VGR, till exempel *Visual Arena* vid Lindholmen Science Park och *spelutvecklingen i Skövde*, *filmklustret* i Västra Götaland och satsningen på *Textile Movement* i Borås.

Att utveckla besöksnäringen är ett ansvar som delas av många aktörer och samverkan är vägen till framgång. Satsningen *Hållbarhetsklivet* är utgör en viktig del i arbetet som underlättar samverkan och skapar gemensam kraft. Nästan 800 företag och 46 kommuner är nu anslutna och arbetar aktivt med kompetensutveckling inom social och miljömässig hållbarhet.

Kulturnämnden har tagit beslut om treåriga verksamhetsstöd till centrumbildningar och KKB-nätverken *Creative Cluster* i Sjuhärad och *ADA* i Göteborgsområdet som tillsammans med *Kreativa Skaraborg* stärker infrastrukturen för företag inom KKB (Kulturella och kreativa näringar) i Västra Götaland.

Om Västsverige fortsatt ska vara ledande som filmregion krävs insatser som stöttar företagen att ställa om mot nya digital distribution och förändrade publikbeteenden samt de nya tekniker som utvecklas för filmproduktion. I början av året genomfördes därför den årliga mötesplatsen *Industry Scene* i samband med Göteborgs Filmfestival. Vid mötesplatsen möjliggörs för västsvenska filmprojekt att finna samarbeten och finansiering, att talangutvecklingsprogram genomförs och att omvärldsbevakning i form av seminarier och föreläsningar äger rum. *Industry Scene 2025* slog nytt deltagarrekord med drygt 2 400 ackrediterade professionella deltagare från 54 länder med över 130 projekt och 250 talare på scenerna. *Industry Scene* har återigen stärkt sin position som den världsledande marknaden för nordiska filmer och dramaserier samt som Nordens viktigaste plattform för distribution, finansiering, samproduktion, kompetensutveckling och nätverkande inom film- och TV-branschen.

Som del i Västra Götalands ambition att utgöra en attraktiv arena för textil- och modeindustrins utveckling och omställning genom *Textile Movement* har talangutveckling identifierats som ett prioriterat område. Miljö- och regionutvecklingsnämnden har under året finansierat en omgång av ett Talangprogram där ett tiotal talanger/entreprenörer från textilsektorns yrkesverksamma modedesigners och textilkonstnärer fått tillgång till kunskap och själva bidragit i utvecklingen av cirkulära affärsmodeller. Satsningen har varit framgångsrik då talangerna fått nationell och internationell uppmärksamhet vilket i sin tur ger lyskraft till Västsverige och det västsvenska textilklustret som attraktivt för etableringar och företagande. Under året har beslut om en ny omgång av talangprogrammet fattats som kommer ske under 2026 och 2027 och med en breddning mot

konsthantverk och i samverkan med HDK Valand och Business and Design Lab vid Göteborgs Universitet.

Reflektioner

Under 2025 har besöksnäringen fortsatt att utvecklas positivt, även om konjunkturläget och kostnadstrycket påverkar branschen. Den svaga kronan har fortsatt locka internationella besökare, samtidigt som många svenskar väljer semester på hemmaplan. Sommaren 2025 bjöd på rekordmånga gästnätter (cirka 5,3 miljoner) i Västsverige vilket är en ökning med 2,9 procent jämfört med 2024. Göteborgsregionen och Sjuhärad visade särskilt stark tillväxt. Vidare har intresset från både svensk och internationell media varit fortsatt stort under 2025. Flera stora dagstidningar och magasin har kommit på besök under våren och sommaren.

Under året utarbetades en rapport med syfte att visa på hur kulturella och kreativa branscher kan bidra till regional utveckling och med förslag på utvecklingsområden för att på olika sätt stärka branscherna. Rapporten bygger på intervjuer med aktörer som på olika sätt arbetar med att stärka branscherna och företrädare för olika delbranscher. En slutsats är att dessa typer av företag på olika sätt bidrar till platsers utveckling och attraktionskraft och behovet av att stärka deras möjligheter till platsutveckling och plats att verka. Mot bakgrund av detta, och slutsatser från en hyresutredning som kulturnämnden finansierat, har genomfördes en utlysning med stöd till platsutveckling med inriktning mot kulturkluster och transformation av byggnader. Utlysningen riktade sig till kulturkluster och fastighetsägare utanför större städer i länet. Målet är att skapa långsiktiga, hållbara och innovativa modeller för hur kultur, näringsliv och fastighetsutveckling kan samverka. Intresset var stort och 55 ansökningar inkom varav 10 kommer att delta i ett utvecklingsarbete under 2026 och 2027.

Rapporten pekade också ut en potential för KKB-området byggnadskultur (arkitekter och byggnadsvård) i Västsverige eftersom det här finns både starka akademiska miljöer och många företag verksamma inom området. Området bedöms ha en potential inom cirkulär omställning av byggsektorn. En intern förstudie för att undersöka området inleddes hösten 2025.

Xperience Next var när det etablerades pionjärer inom arbetet med att fokusera på innovation inom upplevelseindustrin. Arbetet bedrevs inte, utifrån våra efterforskningar, någon annanstans varken på svensk eller europeisk nivå. I projektet har de testat, spridit kunskap och etablerat sig som en stark innovationsmiljö med förgreningar ut i både övriga Sverige och Europa. Projektet utvecklades längs med vägen och lärdomar kring bland annat organisation och branschen erhöles. En ny period pågår med fokus på att driva digitalisering, hållbar omställning, tjänsteutveckling och innovationskraft inom upplevelseindustrin i Västra Götaland.

Projekt: Innovationsmiljö för upplevelseindustrin (Xperience Next)

Projektägare: Lindholmen Science Park AB

Bilaga 1: Förteckning över 2025 års beviljade projekt

De projekt som återfinns nedan har bedömts till största del beröra den aktuella prioriteringen. När kategorisering på insatsområde respektive styrkeområde framgår har kategorisering skett utifrån detta. De verksamhetsbidrag som VGR beviljar bidrar också till smart specialisering. Vilka verksamhetsbidrag som bidrar till att stärka innovationskraften återfinns i 2025 års uppföljning av programmet Stärka innovationskraften 2022-2025.

DNR	Projektägare	Projektnamn	VGR-medel
	Hållbar industri		
MRU 2024-00381	Chalmers tekniska högskola	MAXBATT Batteriproduktion, produkter och system	12 000 000
MRU 2024-00483	Lindholmen Science Park	Mission 0 House - bryggfinansiering	1 000 000
MRU 2024-00454	RISE Research Institutes of Sweden	Center Hållbar Plast i Västra Götaland	1 500 000
MRU 2024-00484	Högskolan Borås - Science Park Borås	DIC - Data, information og Cirkularitet	1 120 224
MRU 2024-00499	Västsvenska Handelskammaren Service AB	Klimatloftet Företag	2 113 937
MRU 2025-00040	Lindholmen Science Park	Förstudie Center of Excellence: Civ-Mil Innovation	299 400
MRU 2025-00213	Industrial Development Center West Sweden AB (IDC)	ASSAR - Nästa generationens laboratoriemiljö 2	15 000 000
MRU 2025-00215	Science Park Borås vid Högskolan Borås	Textil materialmäklare för ökad resursanvändning och miljönytta	1 996 800
MRU 2025-00253	RISE Research Institutes of Sweden	Applikationscentrum för additiv tillverkning - Part III (AM-Center 3)	10 000 000
MRU 2025-00315	Lindholmen Science Park AB	Klimatledande processindustri - etapp 3	12 000 000
MRU 2025-00335	Energiforsk AB	Kapacitet för tillväxt - VGR	300 000
MRU 2025-00326	Högskolan Väst	Elkrafttekniskt centrum	300 000
MRU 2025-00357	FKG AB	FKG - omställning i Västsverige från fordon till försvar	2 220 000
2025-00310	RISE Research Institutes of Sweden	Natur-positiva affärer - Behov, arbetssätt och verktyg för företag	292 500
2025-00392	Dals-Eds kommun	Dalslands Skogscenter - Förstudie	300 000
	Hälsa och life Science		
MRU 2024-00502	Handelshögskolan vid Göteborgs universitet	Centre for Health Governance - för innovativ och hållbar vård i väst	1 500 000

MRU 2025-00002	Sahlgrenska universitetssjukhuset (VGR)	Västsvensk medicinteknisk allians (VMTA)	4 450 000
MRU 2025-00039	RISE Research Institutes of Sweden	Effektiviserad tekniköverföring inom precisionsmedicin	1 100 767
MRU 2025-00001	Lindholmen Science Park	Prehospital innovationsarena för stärkt konkurrenskraft	6 000 000
MRU 2025-00037	RISE Research Institutes of Sweden	EU referenslaboratorium för diagnostik	2 600 000
MRU 2025-00037	RISE Research Institutes of Sweden	EU referenslaboratorium för diagnostik	2 600 000
MRU 2025-00361	Västra Götalandsregionen	Förstudien stärka smart specialiseringsarbetet i Västra Götaland	1 258 780
MRU 2025-00378	Sahlgrenska universitetssjukhuset (VGR)	Wallenberg centrum för molekylär och translationell medicin 2026-2028	11 250 000
	Livsmedel, biobaserade material och förnybar energi		
MRU 2024-00494	Agroväst Livsmedel AB	Substratförsörjning för ökad regional biogasproduktion	1 886 232
MRU 2025-00045	RISE Research Institutes of Sweden	Omställning till fossilfri energi i Västra Götalandsregionens livsmedelssystem (AgroDrive)	2 999 557
MRU 2025-00008	Göteborgs universitet	Blå mat - centrum för framtidens sjömat, fas 2	4 073 563
MRU 2025-00249	Naturbruksförvaltningen, VGR	Metodutveckling för lokala matsystem genom offentlig samverkan	220 000
MRU 2025-00273	RISE Research Institutes of Sweden	Marint innovationscenter vid Kristineberg	8 150 000
MRU 2025-00209	Länsstyrelsen i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen	Nulägesanalys av livsmedelskedjan i Västra Götalands läns och system för uppföljning	300 000
MRU 2025-00256	Länsstyrelsen i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen	Kommunikationsplan för Agenda för omställning till hållbara livsmedelssystem	200 000
MRU 2025-00280	Omställningsnätverket	Civilsamhällsdriven matberedskap och samförsörjning	400 000
MRU 2025-00281	Majornas Samverkansförening	Foodsharing Sweden	310 500
MRU 2025-00298	Hushållningssällskapet Västra	Framtidens matmöten	300 000
MRU 2025-00340	Strömstads kommun	Testarena Skagerrak	3 500 000
MRU 2025-00352	RISE Research Institutes of Sweden	Klimatsmart och hälsosam mat - stöd i klimatlöften och klimatåtgärder	1 997 588
MRU 2025-00369	Agroväst Livsmedel AB	Land2Value - gröna biomassahubbar för en cirkulär ekonomi	6 623 250
MRU 2025-00385	Agroväst Livsmedel AB	SmartAgri Boost	5 892 963
MRU 2025-00375	Agroväst Livsmedel AB	Grön omställningskraft - stärkt klustersamverkan för cirkulär ekonomi	2 861 016
	Framtidens mobilitet		
MRU 2024-00376	Chalmers tekniska högskola	SAFER	2 300 000
MRU 2025-00221	Chalmers Next Labs	Space West - en mötesplats för kommersiell rymdutveckling	5 000 000

MRU 2025-00254	Chalmers tekniska högskola	REVERE - Omställning till smart, säker och hållbar mobilitet	6 000 000
	Besöksnäring samt kulturella och kreativa näringar		
MRU 2025-00034	Göteborgs universitet	Event & Klimat - en digital verktygslåda	737 000
MRU 2025-00083	Lindholmen Science Park	RE:CREATE - förstärkt designprocess i digital samverkan	2 500 000
MRU 2025-00208	Göteborgs universitet	Från skog till stol	6 535 916
MRU 2025-00356	Lindholmen Science Park	Talangutvecklingsprogram med fokus på mode, textil och design	3 936 000
MRU 2025-00291	Arena Svensk Ull ekonomisk förening	Svensk ull: Framtidens textil	3 024 478
MRU 2025-00387	Brewhouse	Tune In West: Samverkan för Musikbranschens tillväxt	2 100 000